

Előfizetési ár:

(Postán küldve)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . 3'—

□□

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

(Házhoz hordva)

Egész évre 32'—

Fél évre . . 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . 3'—

□□

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

Wilson jegyzéke.

Aki olvassa Wilson urnak, az Unió elnökének a pápa békejegyzékére adott válaszát, az előtt egészen nyilvánvaló, hogy Wilson ur hencső jegyzékét, minden híresztelés ellenére is, szövetségesi jóváhagyásával készítette. És az elnök ur, akárhogyan forgatja a szemét és akárhogyan kívánja az Istentől a békét, mégis sokkal inkább háborus uszító, mint békeszerző.

Ennek az urnak, mint békeapostolnak, bizonyára nem emelnek szobrot a világ szenvedő népei. Mert, ha volt is idő, amikor azt gondoltuk, hogy állásának tekintélyét, bazájának befolyását arra használja fel, hogy az európai köny- és vértengert minél előbb megállítja, most azt kell látunk, hogy a békeapostol álarcát ledobta és szövetségesi táborába állva, Németország letörésének szükségességét üvölti.

A militarizált Unió elnöke a militarizmus ellen dühöng s a pápai jegyzékre fölényesen mondja, hogy nem elég alap a béketárgyalására. Szövetségesi felé pedig biztatólag kacsint, hogy csak folytassák tovább a vérontást, mert ő, a népek barátja csak a további vérontásban, gyászban és szenvedésben látja a tartós béke alapját, igazában pedig Amerika további gazdagodását és nagyobb mérvű világhatalmát.

Wilson ur Európa szenvedése és pusztulása árán óhajt örök és tartós békét s ha szövetségesi tavaszig kitartanak, ő maga is kész megkísérteni akkor, hogy a belgért milliós hadseregével szaporítsa a köny- és vérozón tengerét.

Wilson ur akármilyen hatalmas is az Unió élén, de tájékozatlan az európai viszonyok felől s annyira egyoldalú, annyira részrehajló és annyira gyűlölködő, hogy a helyzet igazságos megítélésére a szó teljes értelmében képtelen. A pápa békejegyzéke csak ürügyül szolgált ahhoz, hogy barátainál tovább szítsa a há-

borus kedvet. A központi hatalmak és szövetségesek azonban aligha megijednek Wilson ur felfuvalkodottságától. Talán tetszik a yanky-knek, hogy Európa népeinek vérért aranyra válthatják és egy milliós hadsereget

is könnyebb ígérni, mint az Océánon keresztül küldeni. Ép ezért fecseg így az elnök ur. De a békét — ha egyszer elkövetkezik: még se Wilson ur fogja diktálni!

A háboru hírei.

A rigai győzelem. — Ellanyhult az olasz offenzíva. — Heves harcok a nyugati fronton. — Oroszoktól elfoglaltunk egy magaslatot.

A tegnapi napról a német vezérkar a következőket jelenti:

A 8-ik hadsereg Hutier gyalogsági tábornok vezetése alatt két napi harc után tegnap nyugat és délkelet felől elfoglalta a több helyen égő Rigát. Harcedzett csapataink mindenütt megtörték az oroszok ellenállását és az az előretöréssel minden akadályt, ami erőd és moesár eléjük gördített. Az oroszok a legnagyobb sietséggel ürítették ki a Dünától és Rigától nyugatra fekvő kiterjedt hidfőjüket. Hadosztályaink Dünamünde előtt állanak. Sűrű rendezetlen hadtömegek tolonganak nappali és éjjeli menetekben a Rigából vezető utakon északkelet felé a Wenden felé vezető nagy országúttól délre. A nagy Jägel-patak két oldalán kétségbeesett véres támadásokkal nagy orosz erők vetették magukat csapataink elé, hogy a megvert 12.

hadsereg elvonulását fedezzék. Hadosztályaink a nagy országutat több helyen elérték, néhány száz oroszot elfogtunk. Több mint 150 ágyut és megszámlálhatatlan sok hadiszert zsákmányoltunk. A rigai csata a német hadsereg történetében új dicsőséges lapot jelent.

Az olaszoknak tegnapi előtörését visszavertük. Monte San Gabrielle északi lejtőjén csapataink újra heves harcban állanak. Ellenséges repülőek újra megtámadták Triesztet.

Az orosz fronton Csernovictól délkeletre osztrák-magyar ezredek elragadták az oroszoktól egy szívósan védelmesített magaslati állást. A Szereth és a Moldova között az élénk harci tevékenység tovább tart.

A francia fronton a verduni tüzharc este újra nagy hevességet ért el. A Maas keleti partján a tüzéségek éjjel is tevékeny tüzharcot folytattak.

Az isonzói csata.

A legutóbbi jelentések szerint az olaszok még ugyan támadnak, de azért, mint a semleges lapok írják, a tizenegyedik Isonzó-harc véget ért, mert ami még hátra van, az már csak likvidálása annak a borzasztó erőfeszítésnek, amellyel Cadorna végre győzelmet akart kicsikarni, amely erőfeszítés azonban teljes kudarcra végződött. Cadorna a (tizenegyedik Isonzó-csatában éppen úgy elszámította magát, mint ahogy elszámította magát az eddigi tízben. Sokkal gyengébbek-

nek tartotta az osztrák-magyar hadsereget, mint aminő erőseknek bizonyultunk s ezen az sem segített, hogy csapatait kimélet nélkül, emberéletet nem kimélve, küldte előre a biztos halálba. Ennek aztán az lett a következménye, hogy az egész fronton be kellett szüntetni a támadásait s megmaradt ereje még csak arra volt elégséges, hogy a Monte Gabriele ellen változatlan hevességgel folytassa a támadást.

Lloyd George hencsegése.

Zürichből jeletik: A román hadüzenet napjának évfordulóján Lloyd George a Reuter-ügynökség jelentése szerint a következő táviratot intézte a román miniszterelnökhöz: A szabadság ügye nem fog hajótörést szenvedni, bármilyen nagy idő válasszon el ben-

nünket a diadaltól. A román hadsereg magatartása legjobb bizonyítéka a szövetséges hadseregeket átható elhatározásnak, hogy a háborút a győzelem pillanatáig folytatjuk, a győzelemig, amelyben soha sem kételkedtünk és amelyet végre is elfogunk érni.

A közéleti kérdéseiről.

Návay Aladár, a képviselőház volt elnöke legújabbán a következőket mondja:

Megállapíthatjuk, hogy különösen a közéleti terén hazánk az összes hadviselő államok közt a legjobb helyzetben van.

A szükség ijesztő réme nálunk nem következhetik be. Az életet adó kenyeret az áldott magyar föld, népének mindenkori megtermi, sőt ha gondoskodás és előrelátás odaszegődik az aranykalászt érlelő rónaság mellé, úgy nemcsak Magyarország népének és hadseregének szükségletét fedezhetjük, hanem szövetségeseinknek is bőven jutathatunk.

Ma már nem szabad többé beszélnünk közéleti nehézségekről, hanem legfeljebb egyes akadályokról, amelyek a rendszer fogyatékosága következtében időről időre előállhatnak s amelyek orvosolhatók.

A szervezés alapja meg van. Szinte egy rendszer alakult ki, amelyet csak tovább kell fejleszteni. Be kell hozni minden vonalon a helyes beosztást, úgy a termelésnél, mint a fogyasztásnál.

A mezőgazdasági termelés rendszeres előmozdítása mellett az ipari termelés folytatása is fokozatosan haladhat. Ez utóbbira, sajnos, nem fektetett nagyobb súly, amit annál inkább pótlandónak tartok, mert hiszen iparcikkek a közéleti terén szintén fontos szerepet játszanak és különben is azon kell lennünk, hogy a jövőben a municiósiparnak béke iparrá való transzformálása megkönnyíthessék.

A fogyasztást akként kell szerveznünk, hogy a közéleti cikkek mindenki által hozzáférhetővé tétessenek és ne a pénzérték játssza a főszerepet.

Mind ezek mellett a mezőgazda, iparos és kereskedő érdeke is szemmel tartandó akként, hogy a gazdasági élet e három tényezője harmonikusan együttműködve vegyen részt a közéleti terén.

A közéleti kérdéseinek illetően megoldása nem ütközik nehézségbe s illetékes köreink jóindulatától függ, hogy az a világháború közepette is mindnyájunk melegegésére rendezzessék.

A pápa a békeért.

Zürichből jelentik: Az „Italia“ úgy értesül, hogy a pápa legközelebbi lépése a béke érdekében a hadviselő közötti közvetlen tárgyalást fogja ajánlani.

Baselből jelentik: A „Daily News“ washingtoni levelezője jelenti: Washingtonban azt hiszik, hogy a pápa a legközelebbi jegyzékében a következő programot fogja felállítani:

1. Belgium függetlenségének helyreállítása. 2. Németország bázist kap Antwerpenben. 3. Németország megtartja Elzászt. 4. Trieszt szabad kikötő lesz. 5. A Balkánkérdés megoldása békekongresszuson.

Politikai hírek.

A képviselőházat valószínűleg szeptember 12-ére hívják össze.

Wekerle ismét Bécsbe utazott. Visszajövele alkalmával meglátogatja a beteg Apponyit eberhardi birtokán.

Munkapárti lap írja, hogy Wekerle mindaddig nem fog érintkezni a pártokkal, amíg a képviselőházban el nem mondotta programbeszédét. Nem áll az, hogy Wekerle egyszerűen vállalná Eszterházy gróf programját, mert ki fogja azt bővíteni nagyszabású, túlnyomóan gazdasági jellegű tervvel. Bemutatkozó beszédében a választójog részleteire nem fog kitérni, ezt arra az időre hagyja, amikor majd betérjeszti a választójogi javaslatot.

Gróf Károlyi Mihály, a függetlenségi párt elnöke Kissingenben befejezte kuráját és elindult Budapestre. Utazását gyengélkedése miatt alkalmasint többször meg kell szakítani és így csak ötödikén vagy hatodikán érkezik meg.

Azt a hírt, hogy Károlyi gróf külföldi tartózkodása alatt Svájcban is időzött, nem cáfolták meg. Ezt az értesítést kiegészítjük azzal, hogy Károlyi gróf Bernben töltött néhány napot.

Egy s más.

Kolozsvár, szept. 5.

Amit még ezelőtt egy pár nappal meg szabadott írni, most már nem szabad. Ezért volt tegnap annyi fehér folt lapunkban, pedig minden betűje, amit kitöröltek, a közérdeket szolgálta. Nem apellálunk miatta. Megszoktuk már ezt, mióta a háború foly. Csak azt nem fogja velünk soha megértetni semmi kivatalos hatalom, hogy ami szabad volt tegnap, miért nem szabad ma. Ez örökre rebusz marad előttünk.

Mint a lapok jelenik, a Jakabok, mint „Magyarország kiküldöttéi“ újra utra kelek Stockholmba. Már egyszer megfordultak ott és szereplésükkel nagy felháborodást keltek idehaza, mert olyan álláspontot foglaltak el, amely homlokegyenest ellenkezik a magyar nemzet fölfogásával. Nagyon csodálkozunk azért a szocialistákon, hogy ismét őket ruházták fel mandátummal, hogy a stockholmi konferencián képviseljék, mert meg vagyunk győződve, hogy szocialistáinknak legnagyobb része nem ért egyet ezekkel az urakkal, akik a nemzeti függetlenségünk érdekében a magyar és Szerbiát és Oláhországot velünk akarják visszaállítani és veszteségüket kijeztetni. Még Czernin külügyminiszter is tiltakozott volt első szereplésük alkalmával hazafiatlan eljárásuk miatt. Hát a mi magyar szocialistáink alól akarnak-e maradni Czerninnek hazafiság dolgában?

Tegnap este az egyik kávéházban a következő párbeszéd folyt:

Idegen: Mivel foglalkozik uraságod?

Hivatalnok: Művészettel.

— Ah, talán festő?

— Nem.

— Szobrász, vagy író?

— Egyik sem vagyok.

— Akkor milyen pályán működik?

— A hivatalnokin.

— Engedjen meg, ezt nevezi ön művészetnek?

— Mindenesetre, amennyiben egy szegény hivatalnoknak a mai időkben művészet megélni.

Nem szabad a közigazgatásnak szállítási engedélyt kiállítani. Dacára annak, hogy a legerélyesebb intézkedésekkel tiltották meg a helyi közigazgatási hatóságoknak, hogy akár zöldségnek, akár gyümölcsnek a szállítására engedélyt kiállíthasson, mégis megtörtént, hogy egyes közigazgatási tisztviselők kiállítottak ilyen engedélyeket. Most az Országos Közéleti Hivatal erélyes leiratban hívja fel a vármegyét arra, hogy a közigazgatási tisztviselők tartózkodjanak az ilyen igazolványok jogtalan kiállításától fegyelmi eljárás megindításának a terhe alatt, mert ezeket csak a zöldségközpont helyi megbízottja állíthatja ki.

Harc erdőőr és orosz fogoly között.

A Sz. Ujság írja: Kézdivármásban Tamás József erdőőr lelőtt egy szökésben levő orosz foglyot, ki őt megtámadta. Az esetről újabbán a következő tudósítást kaptuk:

Tamás József erdőőr e hó 23-án este 9 órakor a mezőről tartott hazafelé feleségével és a 12 éves Julia kis leányával a községen kívül fekvő, erdőben levő lakására. A háztól mintegy 400–500 lépésnyi távolságban észrevették, hogy valaki a bokorban lelapult.

Az asszony figyelmeztette erre a férjét, ki a bokor felé tartott és odaérve, látta, hogy két orosz fogoly rejtőzött el, nyilván szökni akartak. Az erdőőr felszólítására a foglyok felegyenesedtek s sunyi alázatossággal közeledtek az erdőőr felé, mikor azonban az erdőőr lakására akarta őket kísérni, az egyik elszaladt és elhűnt a sötéiben az erdő fái között, a másik orosz fogoly pedig az erdőőrnek ugrott, mellen ragadta s a kezében levő doronggal ütlegelni kezdte, majd a torkának esett és fojtogatni kezdte.

Az asszony és a kisleány kétségbeesve nézték az erdőőr veszedelmes helyzetét, majd a kis leány hazaszaladt apja fegyveréért, melyet az erdőőr kezébe kerítve, azzal igyekezett ártalmatlanná tenni a támadóját.

A fogolyban azonban mintha feléledt volna az életösztön és a szabadulási vágy, a fegyvert akarta hatalmába keríteni s most a fegyver birtokáért indult meg a küzdelem.

Már-már a fogolynak kedvez a szerencse, mire az asszony és a kisleány is beleavatkoznak a harcba s bottal és kaszával támadnak hátulról a fogolynak.

A fogoly végre a kis Tamás Julia által fejére mért csapásoktól ellankadt, a többi hagyott a harccal s a fegyvert kibocsátotta a kezéből.

Erre az erdőőr is használta a fegyvert a küzdelemben lankadó fogoly golyótól találva, összerogyott és ott a helyszínén, belső elvérzés következtében meghalt.

A helyszínen megjelent csendőrség megállapította, hogy a megölt szökevény neve, a nála talált levelezőlap szerint, melyet testvérétől kapott Oroszországból, Jakuborski Andrej, a sapkáján 9092. számot viselt s a múlt évben a bécsi fogolytáborban volt elhelyezve. Hogy azonban honnan szökhett meg, nem lehetett megállapítani.

HIREK

— A petróleum. A háziartásban, az éjszakák hosszabbodásával, nagy szerepet játszó petróleumról, — amely egész nyáron hiányzott, — most az az örvendetes hír érkezett, hogy már a jövő héten forgalomba jut. Az olaj és zsiradék központ elhatározta, hogy a villanyos vezeték nélküli lakásokban is legyen világosság.

— Újabb entente konferencia. Luganoból jelentik: Az orosz külügyminiszter legközelebb Londonba utazik, hogy a többi között az ismét hatalomra jutott kadettpárt kívánságához képest lépéseket tegyen Konstantinápoly kérdésében, amely az orosz demokráciának a hódításokról való lemondó nyilatkozata után függőben maradt. Azonkívül szeptember hónap folyamán újabb, főképen katonai természetű konferenciát tartanak a szövetségesek Párisban, hogy az angol-francia-olasz egységes hadműveletek eredményeire való tekintettel a harc hasonló módon való folytatásának útjait és módjait megbeszéljék.

— A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság tudatja ügyfeleivel, hogy szeptember 1-től kezdve pénztári órái délelőtt fél 9 órától fél 1 óráig és délután 3 órától 5 óráig tartanak.

— **Esküvő.** Diszes esküvő folyt le ma délelőtt Kolozsvárt, Deák Ferenc szolgabíró vezette oltárhoz Pohl Serát, Pohl vasuti felügyelő szép és bájos leányát.

— **A vendéglői árak megszabása.** A Közélelmezési Hivatal elnöke már a múlt évben felhatalmazta a főváros tanácsát arra, hogy a vendéglői étlapokat szabályozhassa és a rendkívül magas árakat megszüntesse a vendéglőkben. Tavaly a tanács úgy intézkedett, hogy az étlapokon mindössze két féle leves, kétféle hús és kétféle tészta szerepelhessen. Most a Közélelmezési Hivatal elnöke felhatalmazta a fővárosi tanácsát arra, hogy a vendéglők menüinek összeállításában és árában is a közélelmezést ügyosztály útján határozzák. Jelenleg az a terv, hogy a legdrágább nemű ára 6 korona lesz.

— **Az ezredes köszönete.** Az 51-ik ezred parancsnoka a város üdvözlétére a következő sürgönyt küldte: Nagyságos Polgármester Ur! Fogadjon Nagyságod és a mi szép városunk, Kolozsvár közönsége a 11-ik Isonzó-csata alkalmával hozzánk intézett megüdvözlő szavakért, minden 51-es legfőbb köszönetét. Az ezred minden katonája halálmegvetéstől és hősiességtől áthatva, fényes példaképei az igaz hazaszeretetnek és királyhűségnek. Megdönthetetlen volt és lesz az 51-esek ércfala. Boldog lehet az a város, amelynek ilyen fiai vannak! Fogadjon Nagyságod és kedves városunk közönsége a kolozsvári házi ezred hazafias üdvözlését. Kiváló tisztelettel: Lichtenthal ezredes s. k.

— **Égnek a szibériai erdők.** Bernből jelentik: Az ukránjai iroda szibériai tudósítója jelenti, hogy Kelet- és Közép-Szibériában óriási erdőégések vannak. Irkutzk kormányzóság fenyőerdejének nagy része lángban áll, ezenkívül rengeteg mennyiségű épületfa is elhamvad.

— **Elásott 80.000 korona.** Berger Gyula budapesti mészáros az arenauti Andrassy-kávéházban megismertkedett Herman Miklós rákospalotai házi tulajdonossal. Herman ajánlatot tett a mészárosnak, hogy maximális áron felül 55 métermázsza zsírt és 45 métermázsza szalonnát tud szerezni. Egyedüli feltétele volt, hogy a maximális áron felüli differenciát még az üzlet megkötése előtt kézhez kapja. Másnap Berger megjelent dr. Lévai Zoltán ügyvéd irodájában, ahol Herman és felesége vártak. A mészáros itt lefizetett 80.000 koronát. Szombatra ígérték az összegről szóló letéti jegyet, ehelyett azonban egy boy levelet hozott Bergernek, amelyben tudatja az ügyvéd, hogy ügyfele a 80.000 koronát villamoson elvesztette. Berger Gyula feljelentésére a rendőrség beidézte Hermant és a feleségét. Herman a rendőrségen is azt állította, hogy a pénzt elvesztette. A felesége azonban bevallotta, hogy a nyolcvanezer koronát a férje megbízásából Rákospalotán elásta. Kern és Baksy detektívek visszajöttek Rákospalotáról, ahol a kukoricaföldeken 76 ezer koronát találtak elásva. A rendőrségen a házi tulajdonos Bede József dr. rendőrfogalmazó előtt bevallotta, hogy a hiányzó négyezer koronát tegnap délután, mielőtt a pénzt elásta, a lóversenyen eljátszotta. A kihallgatás után a házi tulajdonost letartóztatták. Felesége egyelőre szintén őrizetben marad.

— **Két vagon petróleum elégett.** Ceglédre jelentik: A bercelcerői vasuti állomáson a nyílt pályán pénteken délután két vagon petróleum elégett, amelyet Németországba akartak szállítani. A tűzoltóság már nem tudta a két vagon elégését megakadályozni.

A gyümölcsbor és a higiénia. A gyümölcsbornak az ember egészsége szempontjából számos igen előnyös hatása van, amely ennek a kellemes ízű és üdítő italnak a fogyasztását igen ajánlatossá teszi. Így mindenekeelőtt azt tapasztalták, hogy bizonyos betegségek keletkezésének a megakadályozására, vagy legalább is megnehezítésére alkalmas. A gyümölcsbornak egyik elvitathatatlan tulajdonsága a diuretikus hatása, amennyiben

a nedvek kiválasztását előmozdítja és így elejét veszi a hólyagfővény keletkezésének. A gyümölcsbor ezen hatására az orvosok már igen régen, 100 évvel ezelőtt figyelmessé lettek és Guersent már 1813-ban megírta az Orvostudományok Szótára című munkájában (Dictionnaire des sciences médicales), hogy azokon a vidékeken, ahol jó gyümölcsbort isznak, a hólyagfővény nevű betegség ritkábban fordul elő. Dumont Denir caeni orvos folytatta azután az erre vonatkozó tanulmányt több éven át nagy buzgalommal és bizonyította a számadatok segítségével Guersent állítását Alsó-Normandiára nézve, ahol sok gyümölcsbort fogyasztanak és Bourgognera, ahol csak bort isznak. A gyümölcsbor élvezését az elhízás ellen is ajánlják. E tekintetben a hatása éppen ellentétes a sörrel. Az orvosok az epés természetű egyéneknek is ajánlották, valamint azoknak is, akik krónikus tüdő vagy hasbetegségeken szenvednek. Palmier, korának híres orvosa, 1850-ben elnevezte a gyümölcsbort az öregember tejének. Bacou a gyümölcsbornak tulajdonította a normann legényeknek erejét és életrevalóságát. A jó minőségű gyümölcsbor általános vélemény szerint, az emésztést is előmozdítja valamint a belső szervek funkcióját is bátyozza. Így tehát, különösen az ülő foglalkozást gyakorló egyéneknek ajánlható.

A Magyar Leszámloló és Pénzváltóbank erdélyrészi fiókosztálya (Kolozsvárt, Mátyás király ter 29 sz.) az **Új Magyar Vörös-Kereszt Sorsjegyek** hivatalos aláírást kezdte. Aláírási határidő szeptember 15. Előjegyzések már elfogadják. Kibocsátási ár folyamán 52 korona, az átadás alkalmával azonban **elégendő 15 korona** biztosított letétele. Közéleti felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

LEGÜJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

A király a Székelyföldön.

Budapest, szept. 5.

Csikszeredából jelentik: A király hétfőn reggel Kézdiváradhelyre érkezett. József főherceg fogadta. Innen az ojtói szoroson át oláh területre hajtott. Visszatérve, Tusnád fürdőn keresztül tovább utazott. A lakosság mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta.

Riga elfoglalása.

Budapest, szept. 5.

Az Est nek jelentik: Hallatlan gyorsasággal és nagy emberáldozatok nélkül foglaltuk el Rigát. Délután három óraker már kezünkben volt Riga. A lakosság örömjongással fogadta a bevonuló német csapatokat. Az oroszok támadásunk előtt csak huszonegy órával ezelőtt kezdették meg a város kiürítését, miközben tömérdek fosztogatást követtek el. **Az eleségraktárakat, gyárakat, vasuti állomásokat felgyújtották.** Mikor bevonultunk a városba, hatalmas lángokban állott a pályaudvar és kikötőnegyed. Tegnap este olyan üdvival-

gással fogadták csapatainkat, amintőben Brassó bevételét óta nem volt részük. **Megszámlálhatatlan ágyut és foglyot zsákmányoltunk.**

Livland jókora részét már elfoglaltuk.

Elsülyedt angol hajók.

Budapest, szept. 5.

Rotterdamból jelentik: A City, Of Athes angol személyszállító hajók Fokvárosnál aknán elsülyedtek. Tizenheten a tengerbe fulltak.

Elakarják választani Oroszországot Angliától.

Budapest, szept. 5.

Stockholmból jelentik: Riga elfoglalása a legnagyobb feltűnést keltette Svédországban. A Svészka Dagblad idézi Stein, német hadügyminiszter állítólagos kijelentését, mely szerint nagy offenzíváról van szó, a melylyel el akarják választani Oroszországot Angliától.

Wekerle Bécsben.

Budapest, szept. 5.

Wekerle miniszterelnök ma reggel Bécsbe utazott. Utközben meglatogatta Apponyi Albert gróft Eberhardon. Azután folytatta útját Bécsbe. Vele ment Hadik gróf közélelmezési miniszter. Bécsben közös miniszteri tanácskozások lesznek.

A verduni harc vége.

Budapest, szept. 5.

Genfből jelentik: A verduni csata utolsó fázisa a francia hadvezetőség által alapul vett terv szerint befejezettnek tekinthető. Verduntól északra indítandó további offenzívához új rendelkezések volna szükségesek.

Mi történik Pétervárott?

Budapest, szept. 5.

Stockholmi táviratok szerint Pétervár néhány nap óta a külvilágtól teljesen el van zárva. A személyforgalom katonai engedélyhez van kötve. A Pétervár felé vezető utakat kőzokok tartják megszállva.

Szibéria önállóságra törekszik

Budapest, szept. 5.

Bernből jelentik: Genfből táviratozzák: A Matin tromsói távirata szerint szibériai vidéki városok kongressusa határozati javaslatot fogadott el, amely Szibéria részére autonómiát és önálló kormányzatot követel.

Letartóztatott angol békebarát.

Budapest, szept. 5.

Hágából jelentik: hogy Morel Edmundot, az ismert angol pacifistát elfogták, mert egy brosúrát akart Svájcba csempészni.

Meghívó.

Renner Testvérek és Társai
bőrgyár r.-t. kolozsvári cég tisztelt
részvényeseit a f. év és hó 16. napján
d. e. 8 órakor a gyártelep irodahelyi-
ségében tartandó

rendkívüli közgyűlést

tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 39. §. f)
pontjának hatályon kívül helyezése.

2. Három igazgatósági tag el-
mozdítása és helyükbe új igazgató-
sági tagok választása.

3. Három felügyelő-bizottsági tag
elmozdítása és helyükbe új felügyelő
bizottsági tagok választása.

A közgyűlésen csak oly részvé-
nyes vehet részt, ki a részvénykönyv
tanúsága szerint legalább négy héttel
igazolt részvénytulajdonos volt és aki
részvényeit a közgyűlést megelőző
harmadik nap déli 12 órájáig a tár-
saság pénztáránál összes még le nem
járt szelvényeivel együtt letétbe he-
lyezte.

Az igazgatóság.

526 (1-1)

Színház.

Téli Színház.

- Szerdán: Dollárpapa. (Ujdonság 8-ad-
szor. Bérlet 1. sz. A. Kezdeté
fél 8 órakor.)
- Csütörtökön: Aranyember. (Baranics Anna
és Izsáky Margit szerződött
tagok első fellépésével. Bérlet
2. sz. B. Kezdeté fél 8 órakor.)
- Pénteken: Traviata. (Bretán Miklós szer-
ződött tag első fellépésével.
Bérlet 3. sz. C. Kezdeté fél 8 ó.)
- Szombaton: D. u.: Vasgyáros. (Mérsékelt
helyárral.)
- Szombaton: Este: Csárdáskirálynő. (Bérlet
4. sz. D. Kezdeté fél 8 ó.)
- Vasárnap: D. u.: Lili. (Mérsékelt hely-
árral.)
- Vasárnap: Este: Cigányprimás. (Aranyossi
Nusi szerződött tag második
fellépésével. Bérlet 5. szám A.
Kezdeté fél 8 órakor.)

Ártatlan Zsuzsi. Tegnap este ennek az
operettnek címszerepében mutatkozott be a
színház most szerződött tagja: Aranyosi
Anna vagy becéztető nevén Nusi. Nos és
Aranyosi Nusi kisasszony azok közé a jó
átlagos szubrettek közé tartozik, akik mind
egyfiformán élénkek, ügyeskedők s kisebb
terjedelmű hangjukat köztetszés mellett egé-
szítik ki fürge tánccal és temperamentummal.
Telt ház mutatta, hogy a közönség is érdek-
lődik az új szubrett képességei iránt és
elegendő tapssal sietett kifejezni meglege-
dését. További fellépései bizonyára neki is
meghoznák azt a melegebb sikert és rokon-
szenvet, mely egy operett primadonnának
dukál s amit ennek a műfajnak tekintélyes
száma közönsége tenyerének teljes erejével,
de őszintén és szívből is bőven osztogat.
Az előadás, melynek többi szerepeit a ré-
giek játszták, általában véve is jó volt. A
táncrészek a női kórus precíz közreműködé-
sével nagy tetszésre találtak. A rendezés is

dicséretet érdemel, különösen ha a hossza
nyújtott szüneteket valamivel kurtábbra le-
hetne szabni.

Milliomos Kati Szorgalmasan készül a
színház énekes szemelyzete az első operette-
premiére, a „Milliomos Kati“-ra. Kacagató
mese, pompás énekszámok, változatos tán-
cok tették mindentűt vonzóvá és kedvelté
ezt a kedves operettet. Aranyosi Nusi, Papp
Katinka, Miklósi Margit, Ujvári Lajos, Nagy
Gyula, Ujvári Ferenc fogják a „Milliomos
Kati“ főszerepeit játszani.

Vasgyáros és Lili — délután. Szomba-
ton délután a „Vasgyáros“-t, vasárnap dél-
után pedig a „Lili“-t adják a színházban.
Mind a két délutáni előadást mérsékelt hely-
árral tartják meg.

Aranyember. Holnap este Jókai „Arany-
ember“-e kerül színre s ez előadás kereté-
ben a színháznak két új tagja fog bemutat-
kozni: Izsáky Margit és Baranics Anna.

Traviata. Igen élénk a közönség érdek-
lődése a péntek esti opera-előadás iránt.
A „Traviata“ fog színrekerülni az öreg Ger-
mont szerepében a színház új opera-éneke-
sével, Bretán Miklóssal.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

NYILT-TÉR

A kibocsátás alá kerülő
új **Magyar Vörös Kereszt-
Egylet Sorsjegyekre** az ere-
deti feltételek mellett elő-
jegyzéseket **már most elfogad**
a Kolozsvári Takarékpénztár
és Hitelbank Részvénytársaság
(Mátyás király-tér 7. sz.)

Csak néhány napig.

CIRKUSZ SCHMIDT

Kolozsvárt, a Tornavivoda udvarán

Szerdán, 1917 szeptember hó
5-én este 9 órakor

Nagy parforce előadás.

Holnap, csütörtökön szept. 6-án

Nagy komikus és bohóc előadás.

Jegyek előre válthatók a Szántó-féle
dohány nagylőszádban Mátyás király-tér.

527 (1-5)

Szinkór-mozgó.

Előadások hétköznapokon:	Előadások ünnepek és vasárnap	
	Első előadás 4 órakor	Első előadás
Második „ fél 6 „	Második „	4 fél „
Harmadik „ 7 „	Harmadik „	5 „
Negyedik fél 9 „	Negyedik „	7 fél „
	Ötödik „	8 „
	Hatodik „	10 fél „

Műsor:

Szerdán

A csaplárné a
betyárt szerette.

Csütörtökön

Tatárjárás.

Pénteken és Szombaton

Napoleon élete és
halála.

Vasárnap

Tatárjárás.

Helyárak:

Páhelyítés	1.50 kor.
Földszintiülés	1 kor.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.